

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **V. P.**, zastoupený Mgr. Gabrielou Kopuleťou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2018, č. j. 4 A 87/2018 – 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce, Mgr. Gabriele Kopuleté, advokátce, **s e** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce byl rozhodnutím žalované ze dne 13. 7. 2018, č. j. KRPA-261395-14/ČJ-2018-000022, zajištěn za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dní. Žalovaná následně rozhodnutím ze dne 8. 10. 2018, č. j. KRPA-261395-36/ČJ-2018-000022 (dále jen „rozhodnutí o prodloužení zajištění“), postupem podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), prodloužila dobu tohoto zajištění o 90 dní.

[2] Proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 7. 2018 (tj. proti rozhodnutí o zajištění) podal žalobce žalobu, kterou Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) zamítl rozsudkem ze dne 3. 8. 2018, č. j. 1 A 69/2018 – 50. Kasační stížnost směřující proti tomuto

rozhodnutí zamítl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 31. 1. 2019, č. j. 9 Azs 323/2018 – 38.

[3] Rozhodnutí žalované ze dne 8. 10. 2018 (tj. rozhodnutí o prodloužení zajištění), které je předmětem nynějšího řízení, napadl žalobce žalobou u městského soudu. V žalobě namítal obdobné skutečnosti, jako v žalobě proti rozhodnutí o zajištění, tedy že realizace jeho správního vyhoštění není možná, neboť je osobou bez státní příslušnosti. Tuto skutečnost žalovaná nezohlednila. Dále připomněl, že ve věci jeho vyhoštění žádný pokrok nenastal a že Ruská federace na žádost o readmisi dosud nereagovala. Stále nemá cestovní doklad (ten se nepodařilo zařídit žalobci ani správnímu orgánu), který potřebuje k tomu, aby odcestoval z ČR.

[4] Žalobce také namítal, že mu žalovaná mohla namísto zajištění uložit mírnější opatření. Opatření, které mu bylo uloženo dříve (tj. povinnost dostavovat se v pravidelných termínech na služebnu policie – pozn. soudu), neporušil závažným způsobem a se správními orgány spolupracoval.

[5] Městský soud žalobu zamítl rozsudkem ze dne 25. 10. 2018, č. j. 4 A 87/2018 – 39. Nejprve shrnul podstatné skutečnosti vyplývající ze správního spisu. Žalobce se narodil na Sibíři, poslední trvalý pobyt měl v Rusku. Do ČR přicestoval před 18 lety (s manželkou, která již nežije) kvůli práci. V ČR ani jiném členském státě EU nemá žádné rodinné vazby, v Rusku má děti, ale neví kde, není s nimi v kontaktu. Když přicestoval do ČR, měl ještě pas Sovětského svazu, v současnosti nemá cestovní doklad žádného státu. Finanční prostředky si zajišťuje brigádami, příležitostně přespává na ubytovnách, jinak je v podstatě bezdomovec. Občas mu na živobytí přispívá jeho dcera.

[6] Co se týče samotného zajištění žalobce, dne 14. 6. 2018 bylo vydáno rozhodnutí o jeho správním vyhoštění v délce tří let. Současně mu bylo tímto rozhodnutím o vyhoštění uloženo zvláštní opatření dle § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, čímž mu byla stanovena povinnost osobně se hlásit každý pátek v 10:00 na policii. Žalobce svou povinnost splnil dne 15. 6. 2018 a dne 22. 6. 2018, v následujících dvou týdnech (dne 29. 6. 2018 a dne 6. 7. 2018) se již na policii nedostavil. Z tohoto důvodu bylo dne 11. 7. 2018 provedeno šetření, zda se žalobce zdržuje v místě bydliště. Na této adrese však nebyl zastížen a bylo zjištěno, že zde nepobývá. Dne 12. 7. 2018 byl proto žalobce zajištěn a následující den s ním byl sepsán protokol o podání vysvětlení, v němž uvedl, že si je vědom své povinnosti se dostavovat na policii, ale jeden policista mu údajně při jeho poslední návštěvě sdělil, že již chodit nemusí, a proto se přestal na policii hlásit. Když zjistil, že ho hledala policie, tak se na služebnu dostavil a byl zajištěn. Ze správního spisu také vyplývá, že dne 13. 7. 2018 požádala žalovaná Ředitelství služby cizinecké policie o zjištění žalobcovy totožnosti. Dne 25. 7. 2018 podalo Ředitelství služby cizinecké policie žádost o žalobcovu readmisi Ruskou federaci, žádost byla dne 18. 9. 2018 doplněna o kopii žalobcova cestovního dokladu s dobou platnosti od 5. 11. 1997 do 5. 11. 2002.

[7] Městský soud se neztotožnil s námitkou, že zajištění žalobce, respektive jeho prodloužení, není možné, neboť správní vyhoštění nelze realizovat. Potenciální možnost vyhoštění žalobce minimálně do Ruské federace totiž podle městského soudu existuje.

pokračování

K tomu je třeba ověřit totožnost žalobce a požádat o vydání náhradního cestovního dokladu (tj. podat žádost o readmisi). Žádost o readmisi již byla podána (včetně jejího doplnění), avšak ověření žalobcovy totožnosti je stále v běhu. Celé řízení bylo zbrzděno nečinností ze strany Ruské federace, avšak nic nenasvědčuje tomu, že by tato nečinnost měla přetrvávat tak dlouho, aby se stalo správní vyhoštění nerealizovatelným. Ze správního spisu jsou zřejmé okolnosti, díky nimž lze předpokládat, že státní orgány Ruské federace uznají žalobce za svého státního příslušníka (žalobce se narodil na území Ruské federace, v této zemi má též poslední adresu trvalého pobytu a žije tam jeho děti; kromě toho v minulosti disponoval cestovním dokladem SSSR).

[8] Žalovaná byla podle městského soudu oprávněna žalobce zajistit, aniž by přistoupila k dalšímu uložení zvláštních opatření, protože zvláštní opatření, které bylo žalobci v minulosti uloženo, nebylo účinné. Jedná se o závažné porušení povinnosti uložené zvláštním opatřením, pokud se žalobce nedostavoval na služebnu policie v den k tomu určený, protože tak činil bez předchozí omluvy a z důvodů, které nebyly na jeho vůli nezávislé. Tvrzení žalobce, že mu policista sdělil, že se nemusí dále na policii hlásit, je nevěrohodné a není ničím podloženo.

[9] Stejně tak městský soud neuvěřil tvrzení žalobce, že se o vydání náhradního cestovního dokladu a opuštění území ČR sám snažil. V minulosti totiž byl žalobci vydán cestovní průkaz totožnosti, na jehož základě mohl legálně odcestovat z území ČR, což však neučinil.

[10] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[11] Stěžovatel bez bližší konkretizace namítá, že rozsudek městského soudu neobsahuje dostatečné a přesvědčivé odůvodnění ve vztahu k jeho žalobním námitkám. Zejména se neztotožňuje s posouzením námitky, že žalovaná v napadeném rozhodnutí nesprávně vyhodnotila reálnost realizace správního vyhoštění stěžovatele, který je osobou bez státní příslušnosti.

[12] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[13] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Stěžovatel kromě obecně formulované námitky nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku uplatnil *de facto* jedinou další kasační námitku, v níž tvrdí, že městský soud nesprávně vypořádal žalobní námitku, že otázka realizace správního vyhoštění stěžovatele (osoby bez státní příslušnosti) byla žalovanou nesprávně posouzena. Obě kasační námitky

formuloval velmi obecně a bez jakékoliv podrobnější argumentace, a proto i Nejvyšší správní soud mohl přezkoumat napadený rozsudek také pouze v obecné rovině.

[16] Z § 109 odst. 4 věty první s. ř. s. a setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudku ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 – 70, všechna odkazovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz) vyplývá, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti proto do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku soudu. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského (respektive městského) soudu.

[17] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu. Jde totiž o natolik závažnou vadu, že se jí musí soud zabývat z úřední povinnosti, tedy i bez námítky stěžovatele (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.).

[18] Nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52). Městský soud však v napadeném rozsudku přehledně shrnul skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci, předložil dostatečné důvody pro rozhodnutí a vypořádal všechny žalobní námitky. Nejvyšší správní soud proto považuje napadený rozsudek za přezkoumatelný.

[19] Pokud jde o výhradu stěžovatele ke způsobu, jak městský soud posoudil námitku, že realizace správního vyhoštění stěžovatele (jenž se považuje za osobu bez státní příslušnosti) byla žalovanou nesprávně posouzena, Nejvyšší správní soud předně poukazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, č. 2524/2012 Sb. NSS, ze kterého vyplývá, že i v řízení o zajištění cizince podle § 124 zákona o pobytu cizinců je třeba zabývat se překážkami pro jeho vyhoštění. Rozšířený senát konkrétně uvedl, že „[s]právní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit.“ Výše uvedené závěry rozšířeného senátu týkající se řízení o zajištění cizince jsou relevantní i pro řízení o prodloužení zajištění, které je posuzováno v nyní projednávané věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2016, č. j. 5 Azs 7/2016 – 22).

[20] V projednávané věci žalovaná posoudila možnost vyhoštění stěžovatele, jenž by mohl být osobou bez státní příslušnosti, a to včetně překážek, které vyhoštění mohou bránit. Městský soud závěrům žalované přisvědčil a dodal, že správní vyhoštění stěžovatele je alespoň potenciálně možné, a to minimálně do Ruské federace, aniž by ignoroval obtíže,

pokračování

které jsou způsobeny nečinností příslušných ruských orgánů. Podstatné však je podle městského soudu to, že ze správního spisu jsou patrné konkrétní okolnosti, které vedou k reálnému předpokladu, že státní orgány Ruské federace uznají žalobce za svého státního příslušníka (v podrobnostech viz odstavec [7] shora).

[21] S hodnocením městského soudu se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Městský soud provedl hodnocení této okolnosti, tak jak jej předpokládá usnesení rozšířeného senátu citované v odstavci [20] tohoto rozsudku. Ze zákona o pobytu cizinců ani z Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti ze dne 28. 9. 1954, vyhlášené pod č. 108/2004 Sb. m. s., nevyplývá, že by bylo vyhoštění osoby bez státní příslušnosti nemožné. V případě, že se jedná o osobu bez státního občanství, cizinec má být vyhošťován do státu jeho posledního trvalého bydliště (srov. např. § 174a zákona o pobytu cizinců). Problematikou realizace správního vyhoštění apatridů (osob bez státní příslušnosti) se v minulosti zabývala také judikatura Nejvyššího správního soudu, a to například v rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j. 1 As 72/2011 - 75. Z něj vyplývá, že „[ú]mluva o právním postavení osob bez státní příslušnosti neobsahuje absolutní zákaz vyhoštění takových osob. (...) Úmluva tedy předjímá situaci, kdy se osoba bez státní příslušnosti nachází v zemi, která ji hodlá vyhostit.“ Z výše uvedeného je tedy patrné, že posouzení realizace vyhoštění stěžovatele (který by mohl být apatridou), jak jej učinil městský soud a žalovaná, je v souladu se zákonem i relevantní judikaturou. Ani tato námitka stěžovatele proto není důvodná.

[22] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

[23] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[24] Stěžovateli byla v řízení před Nejvyšším správním soudem jako zástupkyně ustanovena Mgr. Gabriela Kopuleťá, advokátka se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1; náklady řízení v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 9 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Protože však v dané věci nebyly provedeny ustanovenou advokátkou žádné relevantní úkony (nedoplnila kasační stížnost o důvody, pro které byl rozsudek krajského soudu napaden, a nenaplnila tak účel kvalifikovaného právního zastoupení), nebyly naplněny zákonné předpoklady pro přiznání odměny ve smyslu platné právní úpravy dané vyhláškou č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že ustanovené zástupkyni stěžovatele odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. března 2019

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu